

KOMISSION LAUSUNTO,

annettu 30 päivänä marraskuuta 1995,

Belgian hallitukselle rahtaamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä tavaroiden kuljetuksessa meriteitse koskevista kolmesta esityksestä hallituksen päätöksiksi

(95/532/EY)

Belgian hallitus on antanut komissiolle 28 päivänä maaliskuuta 1995 päivätyllä kirjeellä tiedon kolmesta esityksestä hallituksen päätöksiksi (arrêté ministériel) tavaroiden kuljettamisesta kuivalastina vesiteitse, tiettyihin jäsenvaltioiden suunnittelemiin liikenteen alan lakeihin, asetuksiin ja hallinnollisiin määräyksiin etukäteen sovellettavasta tarkastelu- ja kuulemismenettelystä 21 päivänä maaliskuuta 1962 tehdyn neuvoston päätöksen⁽¹⁾, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 73/402/ETY⁽²⁾, 1 artiklan mukaisesti. Ensimmäinen päätösesitys koskee sisävesiliikennettä, ja siinä annetaan yksityiskohtaiset säännöt Office Régulateur de la Navigation Intérieuren (sisävesiliikennettä sääntelevän elimen) osallistumiselle rahtaussovimusten laatimiseen sekä määrätään edellytyksistä ja hinnoista, joita mainituissa sopimuksissa laatimiseen sekä määrätään edellytyksistä ja hinnoista, joita mainituissa sopimuksissa on noudatettava; toinen esitys koskee Belgiasta Ranskaan ja Alankomaihin suuntautuvaa jokiliikennettä, ja kolmannen esityksen tarkoituksena on vahvistaa edellytykset, joilla omaan lukuun tapahtuvaan tavarankuljetukseen käytettävät alukset vapautetaan Office Régulateur de la Navigation Intérieuren osallisuudesta.

Komissio sai Belgian hallituksen kirjeen 3 päivänä huhtikuuta 1995. Komissio pyysi lisätietoja Belgian viranomaisilta 21 päivänä huhtikuuta 1995 päivätyllä kirjeellä. Vastaus saapui 8 päivänä kesäkuuta 1995, ja 30 päivänä kesäkuuta 1995 pidettiin kokous Belgian hallituksen edustajien kanssa.

Edellä mainitun neuvoston päätöksen 2 artiklan mukaisesti komissio antaa seuraavan lausunnon:

1. Komissio tutki ensin hallituksen päätösesityksen, joka koskee sisävesiliikennettä, ja esityksen, joka koskee liikennettä Belgiasta Ranskaan ja Alankomaihin.

Komissio toteaa, että esityksellä hallituksen päätökseksi kahden Belgiassa olevan sataman välisestä liikenteestä pidetään voimassa nykyinen rahdin jakamista koskeva järjestelmä, mutta muutetaan tiettyjä sen toiminnan yksityiskohtia niiden kaupallisen joustavuuden lisäämiseksi jonkin verran. Päätöksen mukaan asiakas voi nyt kieltäytyä käyttämästä alusta, joka ei ole teknisesti vaatimusten mukainen, tai liikenteenharjoittajaa, jonka aikaisempaan toimintaan hän ei ole ollut tyytyväinen.

Tietyt kuljetukset voidaan rahdata vapaasti Office Régulateur de la Navigation Intérieuren luvalla. Sen päällikkö voi laajentaa tällaiset poikkeukset koskemaan myös muita tavaraluokkia tai muita rahtaustapoja.

Kun nykyinen vuorottelujärjestelmä sallii periaatteessa rahtaamisen vain yksittäisiä matkoja varten, sisävesiliikennettä koskeva esitys hallituksen päätökseksi mahdollistaa järjestelmässä rahtaamisen enintään viidelle peräkkäiselle matkalle ja aikaperusteiset sopimukset, jotka voivat kattaa enintään kahden kuukauden pituisia jaksoja. Suunnitellun hallituksen päätöksen tultua voimaan Belgian hallitus määrittelee yleiset yksityiskohtaiset säännöt, joita sovelletaan yli viiden peräkkäisen matkan kuljetuksiin, yli kaksi kuukautta voimassa oleviin aikaperusteisiin sopimuksiin ja tonnimääräisiin sopimuksiin. Esityksessä hallituksen päätökseksi mainitaan, että tonnimääräiset sopimukset voidaan tehdä kokonaan tai osittain vuorojärjestelmän ulkopuolella, ja osittaisen vapautuksen ollessa kysymyksessä vähintään 30 % koko lastista on rahdattava vapaasti.

⁽¹⁾ EYVL N:o 23, 3.4.1962, s. 720/62

⁽²⁾ EYVL N:o L 347, 17.12.1973, s. 48

Liikenteen hinnoista ja edellytyksistä hallituksen päätösluonnoksessa määrätään yleisen tariffijärjestelmän, ns. viitejärjestelmän käyttöön otosta, jonka yksityiskohtaisista säännöistä antaa lausunnon viranomaisen ja asian koskemien piirien edustajista koostuva rahtikomitea. Lopullisen päätöksen hinnoista ja liikenteen edellytyksistä tekee ministeri. Viranomaisen myöhemmin määrittelemillä edellytyksillä voidaan poiketa viitetariffeista.

Ranskaan ja Alankomaihin suuntautuvaa jokiliikennettä sääntelevässä hallituksen päätösesityksessä ennustetaan näistä liikenneyhteyksistä ensiksi mainitulle rahdinjakojärjestelmän säilyttämistä ja viimeksi mainitulle sellaisen perustamista samanlaisin toimintaa koskevin yksityiskohdin, kuin sisävesiliikennettä koskevassa hallituksen päätöksessä määrätään. Tämän johdosta pienten yrittäjien hoitama vuorojärjestelmä katoaa Belgiasta Alankomaihin suuntautuvasta liikenteestä.

2. Komission käsityksen mukaan uuden pakollisen rahdinjakojärjestelmän käyttöönotto Belgiasta Alankomaihin suuntautuvassa liikenteessä ei saa taloudellisesti estää jokiliikenteen markkinoiden vapautumista, jota ennakoidaan 23 päivänä toukokuuta 1995 päivätyssä ehdotuksessa neuvoston direktiiviksi rahtauksen ja hinnanmuodostuksen yksityiskohtaisista säännöistä kansallisen ja kansainvälisen vesiteitse tapahtuvan tavara-liikenteen alalla yhteisössä⁽¹⁾. Se korosti tätä puolta jo rahdin jakamisesta pohjois-eteläsuuntaisessa meriliikenteessä koskevasta esityksestä määräaikaiseksi laiksi 12 päivänä kesäkuuta 1995 antamassaan Alankomaiden hallitukselle osoitetussa lausunnossa⁽²⁾.

Mainitunlaista rahdinjakojärjestelmää ei kannata suunnitella, ellei ole ehdottomia takeita siitä, että kyseinen markkina-alue siirtyy lopullisesti vapaan kilpailun järjestelmään tehokkaasti rajatussa ajassa. Komissio käsittää, että rahtauksen vuorojärjestelmä aiotaan ottaa käyttöön myös uusissa liikenneyhteyksissä, ja pitää kiinnostavina vapautumista ja pienten laiturien kilpailukykyä koskevia osia, jotka sisältyvät Belgian sisäisiin ja Ranskaan ja Alankomaihin suuntautuviin kuljetuksiin suunniteltuun rahdinjakojärjestelmään. Komissio tiedostaa myös, että mainittuihin kahteen jäsenvaltioon kohdistuvaa liikennettä koskeva päätös olisi määräaikainen. Rahdinjakojärjestelmän lopettaminen pysyvästi, jonka suunnitelmassa arvioidaan tapahtuvan 1 päivänä tammikuuta 2000, olisi komission edellä mainitussa luonnoksessa direktiiviksi asettamien jokiliikenteen vapautumisen tavoitteiden mukainen ja yhdenmukainen kahdessa muussa kyseisessä jäsenvaltiossa suunnitellun alan markkinoiden vapautumisaikataulun kanssa.

3. Komissio toteaa, että Ranskaan ja Alankomaihin suuntautuvassa liikenteessä, jonka muutokset kuuluvat liikenneministerin toimivaltaan, kyseisellä luonnoksella hallituksen päätökseksi velvoitetaan noudattamaan pääsääntöisesti vuorojärjestelmää, ja vapauttamiseen liittyvät tekijät esitetään vain poikkeuksina järjestelmästä. Jotta voidaan paremmin varmistaa kyseisen markkina-alan siirtyminen rahdinjakojärjestelmän lopettamisajan kohtaan mennessä, komissio suosittaa Belgian hallitukselle päätösesityksen muuttamista niin, että siinä vahvistettaisiin ensin yleisperiaatteena kyseisten jokiliikennemarkkinoiden vapauttaminen ja esiteltäisiin sitten poikkeuksena tästä periaatteesta 1 päivään tammikuuta 2000 asti suunniteltua rahdinjakojärjestelmää koskevat yksityiskohtaiset säännöt.
4. Jotta siirtyminen vapaaseen kilpailujärjestelmään tapahtuisi suunnitellussa määräajassa, komissio pyytää Belgian hallitusta tekemään seuraavat muutokset luonnoksiin hallituksen päätöksiksi sisäisestä liikenteestä ja Ranskaan ja Alankomaihin suuntautuvasta liikenteestä:

— Luonnoksen hallituksen päätökseksi 23 artiklassa määrätään, että tonnimääräiset sopimukset voidaan vapauttaa kokonaan tai osittain rahdinjakojärjestelmän soveltamisesta yleisten rahtausta koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti, jotka

⁽¹⁾ KOM(95) 199, 23.5.1995

⁽²⁾ EYVL N:o L 134, 20.6.1995

Belgian viranomaiset määrittelevät päätöksen voimaantulovuotta seuraavalle vuodelle. Komissio muistuttaa, että sen 23 päivänä toukokuuta 1995 tekemässä ehdotuksessa neuvoston direktiiviksi jokiliikenteen asteittaisesta vapauttamisesta suositeltiin vapautuksen ensimmäiseksi vaiheeksi tonnimääraisten sopimusten rahtausta vuorojärjestelmän ulkopuolella. Komissio pyytää Belgian hallitusta ottamaan tämän huomioon, kun mainittuja yleisiä yksityiskohtaisia sääntöjä laaditaan, ja toimittamaan ennakolta komissiolle suunnitellut alan säännökset kirjallisina.

- Saman luonnoksen hallituksen päätökseksi 22 artiklassa mainitaan, että yleiset rahtausta koskevat yksityiskohtaiset säännöt myös yli kahta kuukautta pidemmille sopimuksille määritellään myöhemmin. Komissio pyytää Belgian hallitusta ottamaan huomioon, kun mainittuja yleisiä yksityiskohtaisia sääntöjä laaditaan, edellä mainitussa direktiiviehdotuksessa tarkoitetut tavoitteet ja toimittamaan ennakolta komissiolle suunnitellut, aikamääraisten sopimusten rahtausta koskevat säännökset kirjallisina.
- Luonnoksessa hallituksen päätökseksi Ranskaan ja Alankomaihin suuntautuvasta liikenteestä määrätään päätöksen kumoutumisesta 1 päivänä tammikuuta 2000. Luonnoksen johdanto-osassa korostetaan päätöksen määräaikaista luonnetta ja täsmennetään, että se on voimassa vain siihen asti, kun jokiliikenteen vapauttamista koskeva yhteisön sääntely tulee voimaan. Koska neuvostoa on jo pyydetty komission muodollisella ehdotuksella tekemään päätös asiassa, komissio pyytää Belgian hallitusta viimeistelemään kyseisen artiklan seuraavasti:

"7 artikla

Tämä päätös tulee voimaan ja sen voimassaolo loppuu 1 päivänä tammikuuta 2000 tai jonakin aikaisempana, hallituksen päätöksellä vahvistettuna päivämääränä, jos jossakin Euroopan unionin säädöksessä niin vaaditaan."

5. Luonnoksessa hallituksen päätökseksi omaan lukuun tapahtuvasta liikenteestä vahvistetaan edellytykset, joilla mainittuun liikenteeseen käytettäviä aluksia voidaan käyttää vuorojärjestelmän ulkopuolella. Luonnokseen ei ole erityistä huomautettavaa yhteisön oikeuden kannalta; se noudattaa periaatetta, jonka mukaan Office Régulateur de la Navigation Intérieure ei saa puuttua rahtaukseen, kuitenkin sillä ehdolla, että aluksella on todistus omaan lukuun tehtävästä kuljetuksesta, jonka viranomainen on myöntänyt perusteilla, joilla voidaan erottaa toisistaan omaan lukuun tapahtuva kuljetus ja toisen lukuun tapahtuva kuljetus.
6. Edellä mainittujen seikkojen ja ehtojen perusteella komissio katsoo, että kyseiset kolme ehdotusta hallituksen päätöksiksi eivät ole yleisen liikennepolitiikan vastaisia.
7. Komissio antaa tämän lausunnon tiedoksi muille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 30 päivänä marraskuuta 1995.

Komission puolesta

Neil KINNOCK

Komission jäsen